

Σχέδιο Νόμου

Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιατύπωση, L180/96/29.6.2013).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

(Άρθρο 1 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Σκοπός

Σκοπός των διατάξεων του παρόντος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία».

Άρθρο 2

(Άρθρο 2 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος :

α) «Αίτηση διεθνούς προστασίας» ή «αίτηση ασύλου» ή «αίτηση» είναι η αίτηση παροχής προστασίας από το ελληνικό κράτος που υποβάλλει πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, με την οποία ζητά την αναγνώριση στο πρόσωπό του της ιδιότητας του πρόσφυγα ή τη χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και τις διατάξεις του άρθρου 2 (β) και (γ) του π.δ. 141/2013 (Α' 226). Η αίτηση διεθνούς προστασίας μπορεί να περιλαμβάνει και τα μέλη της οικογένειας του αιτούντος που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια.

β) «Αιτών διεθνή προστασία ή «αιτών άσυλο» ή «αιτών» είναι ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος δηλώνει προφορικώς ή εγγράφως ενώπιον οποιασδήποτε ελληνικής αρχής, στα σημεία εισόδου στην ελληνική επικράτεια ή εντός αυτής, ότι ζητά άσυλο ή επικουρική προστασία στη χώρα μας ή με οποιονδήποτε τρόπο ζητά να μην απελαθεί σε κάποια χώρα εκ φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης ή επειδή κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη σύμφωνα με το άρθρο 15 του π.δ.

141/2013 (Α' 226) και επί του αιτήματος του οποίου δεν έχει ληφθεί ακόμη τελεσίδικη απόφαση. Επίσης, αιτών διεθνή προστασία θεωρείται και ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος-μέλος της ΕΕ κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους-μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος-μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας, ή σε άλλο κράτος που δεσμεύεται από και εφαρμόζει τον ως άνω Κανονισμό, και μεταφέρεται στην Ελλάδα βάσει των διατάξεών του.

γ) «Μέλη της οικογένειας» του αιτούντος διεθνή προστασία, υπό την προϋπόθεση ότι η οικογένεια υπήρχε ήδη πριν την είσοδο στη χώρα μας, θεωρούνται:

αα. ο σύζυγος ή ο εκτός γάμου σύντροφός του με τον οποίο διατηρεί σταθερή σχέση μακράς διάρκειας δεόντως αποδεδειγμένη,

ββ. τα ανήλικα, άγαμα και εξαρτημένα τέκνα, ανεξαρτήτως αν γεννήθηκαν σε γάμο ή εκτός γάμου των γονέων τους ή είναι υιοθετημένα,

γγ. Τα ενήλικα τέκνα που πάσχουν από πνευματική ή σωματική αναπηρία και δεν δύνανται να υποβάλουν αυτοτελώς αίτηση,

δδ. Ο πατέρας, ή μητέρα ή άλλος ενήλικος που ασκεί τη γονική μέριμνα του αιτούντος, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, εάν ο εν λόγω αιτών είναι ανήλικος και άγαμος.

δ) «Ανήλικος» είναι ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής ηλικίας κάτω των 18 ετών.

ε) «Ασυνόδευτος ανήλικος» είναι το πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών, το οποίο φθάνει στην Ελλάδα, χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί τη γονική του μέριμνα, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και για όσο χρόνο η γονική του μέριμνα δεν έχει ανατεθεί σε κάποιο άλλο πρόσωπο σύμφωνα με το νόμο και δεν ασκείται στην πράξη, ή ο ανήλικος που εγκαταλείπεται ασυνόδευτος μετά την είσοδό του στην Ελλάδα.

στ) «Συνθήκες υποδοχής» είναι η πλήρης δέσμη μέτρων που το ελληνικό κράτος εφαρμόζει προς όφελος των αιτούντων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

ζ) «Υλικές συνθήκες υποδοχής» είναι οι συνθήκες υποδοχής που περιλαμβάνουν την παροχή στέγης, τροφής και ρουχισμού, σε είδος ή υπό μορφή οικονομικού βοηθήματος ή δελτίων, ή συνδυασμό των τριών, καθώς και ένα βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα.

η) «Κράτηση» είναι ο περιορισμός σε ειδικό χώρο, με αποτέλεσμα τη στέρηση της ελευθερίας του προσώπου.

θ) «Κέντρο φιλοξενίας» είναι κάθε χώρος που χρησιμοποιείται για την ομαδική φιλοξενία αιτούντων διεθνή προστασία και ασυνόδευτων ανηλίκων.

ι) «Εκπρόσωπος ασυνόδευτου ανηλίκου» είναι ο προσωρινός ή οριστικός επίτροπος του ανηλίκου ή το πρόσωπο που ορίζεται από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Ανηλίκων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34, περ. ιβ, του ν. 4375/2016.

ια) «Αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής» είναι τα ευάλωτα πρόσωπα που ανήκουν σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες:

- i. ανήλικοι και ειδικότερα οι ασυνόδευτοι ανήλικοι,
- ii. τα άτομα που έχουν αναπηρία ή πάσχουν από ανίατη ή σοβαρή ασθένεια ,
- iii. οι υπερήλικες,
- iv. οι γυναίκες σε κύηση ή λοχεία,
- v. οι μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα τέκνα,
- vi. τα θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλης σοβαρής μορφής ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας ή εκμετάλλευσης, πρόσωπα με σύνδρομο μετατραυματικής διαταραχής, ιδίως επιζήσαντες και συγγενείς θυμάτων ναυαγίων,
- vii. τα θύματα εμπορίας ανθρώπων.

ιβ) «Αρμόδιες Αρχές παραλαβής και εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας» είναι τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου, τα Αυτοτελή Κλιμάκια της Υπηρεσίας Ασύλου, καθώς και τα Κινητά Κλιμάκια Ασύλου.

ιγ) «Αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας» είναι οι υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

ιδ) «Αρμόδιες αρχές προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων» είναι οι υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 3
(Άρθρο 3 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)
Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε όλες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται στο έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων ή στις ζώνες διέλευσης της χώρας καθώς και σε όλους τους ανηλίκους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, ακόμα και αν δεν έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, με την επιφύλαξη τυχόν ευνοϊκότερων διατάξεων

2. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται:

α. Επί αιτήσεων χορηγήσεως διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου που υποβάλλονται στις Ελληνικές διπλωματικές Αρχές και μόνιμες αντιπροσωπείες της Ελλάδος στο εξωτερικό.

β. Σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του π.δ. 80/ 2006 «Παροχή προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών» (ΦΕΚ Α'- 82).

3. Η ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος τελεί πάντα σε συμφωνία με τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 περί της Νομικής Καταστάσεως των προσφύγων, όπως τροποποιήθηκε από το συναφές Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967, καθώς και τις διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου που έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' - ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Άρθρο 4

(Άρθρο 5 Οδηγίας 2013/13/ΕΕ)

Ενημέρωση

1. Οι αρμόδιες Αρχές παραλαβής και εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας ή οι Αρχές στις οποίες πιθανόν να απευθυνθεί ο αιτών διεθνή προστασία πριν την πλήρη καταγραφή της αίτησής του, σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 1B του Ν. 4375/16, ενημερώνουν τον αιτούντα για τις συνθήκες υποδοχής στην Ελλάδα και για τις υποχρεώσεις προς τις οποίες πρέπει να συμμορφώνεται σε σχέση με τις συνθήκες υποδοχής, χορηγώντας σε αυτόν ενημερωτικό έντυπο σε γλώσσα που κατανοεί. Το έντυπο αυτό εκδίδεται με μέριμνα της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

2. Στο ενημερωτικό έντυπο περιλαμβάνονται πληροφορίες για τις οργανώσεις ή ομάδες προσώπων που παρέχουν νομική, ιατρική ή ψυχολογική συνδρομή καθώς και τις οργανώσεις, οι οποίες δύνανται να συνδράμουν τους αιτούντες ή να τους ενημερώνουν για τις υπάρχουσες συνθήκες και υπηρεσίες υποδοχής τους, συμπεριλαμβανομένης της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

3. Το ως άνω ενημερωτικό έντυπο χορηγείται από τις περιφερειακές υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, της Υπηρεσίας Ασύλου ή τις Αστυνομικές Αρχές, στις οποίες εκδηλώνεται επιθυμία υποβολής αίτησης ασύλου σε εύλογο χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας.

4. Εάν ο αιτών δεν κατανοεί τις γλώσσες στις οποίες έχει εκδοθεί το προαναφερόμενο ενημερωτικό έντυπο ή εάν είναι αναλφάβητος, ενημερώνεται προφορικά με τη συνδρομή διερμηνέα.

Άρθρο 5
(Άρθρο 6 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)
Επίσημα έγγραφα

1. Στους αιτούντες διεθνή προστασία χορηγείται δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία υπό τους όρους, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς των άρθρων 41, 42, 43 και 44 του Ν. 4375/2016.

2. Στους αιτούντες διεθνή προστασία δύναται να χορηγηθεί ταξιδιωτικό έγγραφο υπό τους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς του άρθρου 25 παρ. 4 του π.δ. 141/2013.

Άρθρο 6
(Άρθρο 7 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)
Διαμονή και ελευθερία κυκλοφορίας

1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα στην ελληνική επικράτεια και να επιλέγουν τον τόπο διαμονής τους, εκτός εάν με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, για λόγους ταχείας επεξεργασίας και αποτελεσματικής παρακολούθησης του αιτήματος για παροχή διεθνούς προστασίας, ή με απόφαση του Προϊσταμένου του Κλάδου Αλλοδαπών και Προστασίας Συνόρων της Ελληνικής Αστυνομίας, για λόγους δημοσίας τάξης, καθορίζεται συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή στην οποία θα πρέπει να περιορίζονται. Σχετική, δε μνεία για τον εν λόγω περιορισμό γίνεται στο δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία που τους χορηγείται, σύμφωνα με την υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του Ν. 4375/2016.

2. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας δύναται να εξαρτούν την παροχή των υλικών συνθηκών υποδοχής των αιτούντων που δεν διαθέτουν στέγη ή επαρκείς πόρους για να καλύψουν τις ανάγκες στέγασής τους, με την πραγματική διαμονή των αιτούντων σε συγκεκριμένο τόπο, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης των αρμόδιων οργάνων, η οποία λαμβάνεται σε ατομική βάση, αφού ληφθούν υπόψη η διατήρηση της οικογενειακής ενότητας των αιτούντων, η διαφύλαξη των αρμονικών σχέσεων μεταξύ των αιτούντων και τυχόν ειδικές ανάγκες υποδοχής.

3. Στην περίπτωση που έχει οριστεί συγκεκριμένη περιοχή ή τόπος διαμονής σε αιτούντα, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος, μπορεί να χορηγηθεί προσωρινή άδεια απομάκρυνσης από την εν λόγω περιοχή ή τόπο διαμονής μετά από σχετική αίτησή του. Η απόφαση χορήγησης ή μη άδειας απομάκρυνσης λαμβάνεται από τις αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας σε ατομική, αμερόληπτη και αντικειμενική βάση και είναι αιτιολογημένη όταν είναι απορριπτική. Ο αιτών δεν χρειάζεται να ζητάει άδεια προκειμένου να παρουσιασθεί στις Αρχές, στην Υπηρεσία Ασύλου ή στην Αρχή Προσφυγών ή να εμφανισθεί ενώπιον δικαστηρίου, εφόσον η παρουσία του είναι αναγκαία.

4. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων δε θίγει την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 2 έως και 4 του άρθρου 14 του Ν. 4375/2016 (Α'51) περί περιορισμού της ελευθερίας εντός των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης για τις ανάγκες των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης.

5. Οι αιτούντες οφείλουν να γνωστοποιούν στις αρμόδιες Αρχές παραλαβής και εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας κάθε μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας τους, ενόσω η αίτησή τους για διεθνή προστασία βρίσκεται υπό εξέταση.

Άρθρο 7

(Άρθρα 8 έως 11 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Κράτηση και εγγυήσεις κράτησης για αιτούντες διεθνή προστασία

Για την κράτηση των αιτούντων διεθνή προστασία εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 46 του Ν. 4375/2016 όπως ισχύει.

Άρθρο 8

(Άρθρο 12 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Οικογένειες

Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας των αιτούντων διεθνή προστασία που ευρίσκονται στην ελληνική επικράτεια κατά την παροχή στέγασης σε αυτούς, τα οποία εφαρμόζονται με τη συναίνεσή τους.

Άρθρο 9

(Άρθρο 13 και 19 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Ιατρικές εξετάσεις και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

1. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας δύνανται να ζητούν την υποβολή των αιτούντων σε ιατρική εξέταση, προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι δεν πάσχουν από ασθένεια που εγκυμονεί κίνδυνο επιδημίας κατά τα οριζόμενα από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ή άλλες λοιμώδεις νόσους ή μεταδοτικές παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες επιβάλλουν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας και στους ημεδαπούς.

2. Στους αιτούντες παρέχεται δωρεάν ιατροφαρμακευτική νοσοκομειακή και ψυχιατρική περίθαλψη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Ν. 4368/2016 (Α' 21), όπως ισχύει.

Άρθρο 10
(Άρθρο 14 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)
Εκπαίδευση

1. Οι ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς , κατά την παραμονή τους στη χώρα, έχουν πρόσβαση στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, υπό προϋποθέσεις ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες και με διευκολύνσεις ως προς την εγγραφή σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας υποβολής όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Σχετική δημόσια εκπαίδευση μπορεί να παρέχεται και εντός των κέντρων φιλοξενίας. Η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα παρέχεται ενόσω τυχόν μέτρο απομάκρυνσης που εκκρεμεί κατά των ιδίων ή των γονέων τους δεν εκτελείται. Το δικαίωμα παρακολούθησης δευτεροβάθμιων σπουδών δεν ανακαλείται αποκλειστικά και μόνο λόγω ενηλικίωσης.
2. Η ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της ταυτοποίησης του ανηλίκου.
3. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο θα παρέχονται στους ανήλικους προπαρασκευαστικά μαθήματα, συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων γλώσσας, προκειμένου να διευκολύνεται η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα.
4. Όταν, για ειδικούς λόγους που αφορούν τον ανήλικο, είναι αδύνατη η πρόσβασή του στο εκπαιδευτικό σύστημα, θα λαμβάνονται τα κατάλληλα προς τούτο μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.
5. Η πρόσβαση στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση καθώς και σε προγράμματα μαθητείας δεν περιορίζεται στους ανήλικους, αλλά μπορεί να αφορά και ενήλικες αιτούντες άσυλο υπό προϋποθέσεις ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.
6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής των ως άνω παραγράφων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 11
(Άρθρο 15 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)
Απασχόληση

1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν πρόσβαση στην εργασία υπό τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 71 του νόμου 4375/2016.
2. Εάν λόγω έκτακτων συνθηκών που προκύπτουν από τη μαζική εισροή αιτούντων, η ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των τριών μηνών, δύναται να

επιτρέπεται η πρόσβαση στην απασχόληση και πριν την ολοκλήρωσή της, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία καθορίζει και τους όρους και προϋποθέσεις εφαρμογής της παρούσας.

Άρθρο 12
(Άρθρο 16 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)
Επαγγελματική Κατάρτιση

Οι αιτούντες έχουν πρόσβαση στα προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης που πραγματοποιούν δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται για τους Έλληνες πολίτες.

Άρθρο 13
(Άρθρο 17 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)
Υλικές συνθήκες υποδοχής και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

1. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας μεριμνούν για την παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής και υπηρεσιών στους αιτούντες διεθνή προστασία καθώς και στους ανήλικους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, ανεξάρτητα από το εάν έχουν υποβάλλει αίτημα διεθνούς προστασίας, οι οποίες θα πρέπει να τους εξασφαλίζουν ένα επαρκές βιοτικό επίπεδο, το οποίο εγγυάται τη συντήρησή τους και προστατεύει τη σωματική και ψυχική τους υγεία. Το ίδιο βιοτικό επίπεδο εξασφαλίζεται και στην περίπτωση ατόμων με ειδικές ανάγκες υποδοχής καθώς και στην περίπτωση των ατόμων που τελούν υπό κράτηση.

2. Οι διατάξεις του ν.δ. 57/1973 (ΦΕΚ Α' 149), όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία, εφαρμόζονται και στους αιτούντες διεθνή προστασία.

3. Οι διατάξεις του Ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94), καθώς και κάθε μορφής κοινωνική προστασία που παρέχεται στους ημεδαπούς υπό μορφή οικονομικού βοηθήματος ή δελτίου, εφαρμόζεται και στους αιτούντες διεθνή προστασία κατά το μέρος που είναι αναγκαίο για την εξασφάλιση επαρκούς βιοτικού επιπέδου, υπό την επιφύλαξη κάλυψης μέρους των αναγκών αυτών με παροχές σε είδος, οπότε η παρεχόμενη προστασία δύναται να διαφοροποιείται κατά ανάλογο μέρος.

4. Η παροχή του συνόλου ή μέρους των υλικών συνθηκών υποδοχής τελεί υπό την προϋπόθεση ότι οι αιτούντες δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, που να τους εξασφαλίζουν κατάλληλο βιοτικό επίπεδο, επαρκές για τη διαφύλαξη της υγείας τους και της συντήρησής τους, σύμφωνα με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες. Εάν διαπιστωθεί ότι ο αιτών διαθέτει επαρκείς κατά τα ανωτέρω πόρους, για την κάλυψη των υλικών συνθηκών υποδοχής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης καθόσο χρόνο καλύπτονταν οι εν λόγω

βασικές ανάγκες, οι χορηγούμενες παροχές διακόπτονται και οι αρμόδιες Αρχές δύνανται να ζητούν την επιστροφή της αποτιμώμενης δαπάνης από τον αιτούντα.

Άρθρο 14

(Άρθρο 18 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Λεπτομέρειες για τις συνθήκες στέγασης των αιτούντων

1. Εφόσον η στέγαση των αιτούντων παρέχεται σε είδος και όχι με τη μορφή επιδόματος ενοικίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του παρόντος, η διαμονή δύναται να λαμβάνει χώρα στις ανοικτές δομές προσωρινής υποδοχής του άρθρου 10 του Ν. 4375/2016, ή σε δομές φιλοξενίας που λειτουργούν σε ιδιωτικά ή δημόσια κτίρια, προστατευόμενα διαμερίσματα, σε ξενοδοχεία ή άλλους χώρους κατάλληλα προσαρμοσμένους για τη στέγαση αιτούντων.

2. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας :

α) Μεριμνούν για τη στέγαση των οικογενειών στον ίδιο χώρο και για τη στέγαση των εξαρτώμενων ενηλίκων αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής μαζί με τους ενήλικες συγγενείς που, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, έχουν την ευθύνη αυτών ενώ λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας της οικογενειακής ζωής.

β) Διασφαλίζουν τη δυνατότητα των αιτούντων να επικοινωνούν με συγγενείς, νομικούς συμβούλους, εκπροσώπους της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και άλλων αναγνωρισμένων εθνικών, διεθνών και μη κυβερνητικών οργανισμών. Η πρόσβαση αυτή δύναται να περιορίζεται για λόγους ασφαλείας των χώρων φιλοξενίας ή των αιτούντων.

γ) Λαμβάνουν υπόψη για την επιλογή κατάλληλου χώρου φιλοξενίας ζητήματα που αφορούν στο φύλο, την ηλικία και τον βαθμό ευαλωτότητας των αιτούντων.

δ) Λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή βιαιοπραγιών και άσκησης βίας, ιδίως στις περιπτώσεις που σχετίζονται με το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής κακοποίησης και παρενόχλησης εντός των δομών υποδοχής.

ε) Μεριμνούν ώστε η μεταφορά αιτούντων σε άλλο χώρο στέγασης να πραγματοποιείται μόνον όταν είναι αναγκαία. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας εξασφαλίζουν στους αιτούντες τη δυνατότητα να ενημερώνουν τους νομικούς τους συμβούλους για τη μεταφορά και τη νέα τους διεύθυνση.

3. Το προσωπικό που εργάζεται στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης και στις δομές φιλοξενίας και υποδοχής, διαθέτει την κατάλληλη κατάρτιση μέσω σεμιναρίων που οργανώνονται με μέριμνα των αρμόδιων Αρχών υποδοχής και φιλοξενίας σε συνεργασία με

την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το Υπουργείο Υγείας ή άλλους εξειδικευμένους φορείς. Το προσωπικό υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για προσωπικά δεδομένα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

4. Οι αιτούντες, των οποίων η αίτηση διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί και σε β' βαθμό της διοικητικής διαδικασίας, υποχρεούνται να αποχωρήσουν από τα κέντρα φιλοξενίας εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 60 ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της απορριπτικής απόφασης.

5. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας εκδίδουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17, παρ. 2, του Ν. 4375/2016, γενικούς κανονισμούς λειτουργίας για τα κέντρα φιλοξενίας, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι προβλέψεις των ως άνω παραγράφων του παρόντος, καθώς και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες δύναται να επιτρέπεται στους αιτούντες να συμμετέχουν στην καθημερινή λειτουργία των κέντρων αυτών.

6. Κατ' εξαίρεση, όταν έχουν εξαντληθεί προσωρινά οι δυνατότητες στέγασης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 16 παρ. 2 και 17 παρ. 9 του Ν. 4375/2016. Σε κάθε περίπτωση οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας διασφαλίζουν ότι καλύπτονται οι βασικές ανάγκες του αιτούντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Άρθρο 15

(Άρθρο 20 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Περιορισμός ή ανάκληση των υλικών συνθηκών υποδοχής

1. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας δύνανται να περιορίζουν ή σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις να ανακαλούν την παροχή των υλικών συνθηκών υποδοχής των προηγούμενων άρθρων, όταν:

α. ο αιτών εγκαταλείπει τον τόπο διαμονής που του έχει καθοριστεί, χωρίς να ενημερώσει ή χωρίς άδεια, όπου αυτό απαιτείται,

β. έχει εκδοθεί πράξη διακοπής της εξέτασης του αιτήματος για διεθνή προστασία από τις αρμόδιες Αρχές παραλαβής και εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 2 και 3 του Ν. 4375/2016,

γ. ο αιτών υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση διεθνούς προστασίας στη χώρα σύμφωνα με το στοιχείο κ' του άρθρου 34 του Ν. 4375/2016,

δ. ο αιτών παρότι υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας, δεν προσέρχεται, χωρίς δικαιολογημένη αιτία, για την πλήρη καταγραφή του, σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 1^α του Ν. 4375/2016.

ε. ο αιτών έχει αποκρύψει τους οικονομικούς του πόρους, και επωφελείται κατά τρόπο αθέμιτο από τις υλικές συνθήκες υποδοχής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 13 του παρόντος.

Στην περίπτωση της υποπαραγράφου α, όταν ο αιτών εντοπίζεται ή προσέρχεται αυτοβούλως στην αρμόδια αρχή υποδοχής και φιλοξενίας, εκδίδεται επαρκώς αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας αρχής υποδοχής και φιλοξενίας, σχετικά με την ανανέωση της παροχής μερικών ή του συνόλου των συνθηκών υποδοχής, λαμβάνοντας υπόψη τους λόγους της εγκατάλειψης του τόπου διαμονής.

2. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας δύνανται να περιορίζουν τις υλικές συνθήκες και υπηρεσίες υποδοχής, όταν με τη συνδρομή των αρμόδιων Αρχών παραλαβής και εξέτασης αιτημάτων διεθνούς προστασίας, διαπιστώνουν ότι ο αιτών, χωρίς δικαιολογημένη αιτία, δεν έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε εύλογο χρονικό διάστημα, μετά την άφιξή του στη χώρα.

3. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας, καθορίζουν τις κυρώσεις που ισχύουν για τις σοβαρές παραβάσεις των κανόνων που διέπουν τη λειτουργία των κέντρων υποδοχής και δομών φιλοξενίας, καθώς και την επίδειξη βίαιης συμπεριφοράς, σύμφωνα με τους γενικούς κανονισμούς λειτουργίας, που εκδίδονται κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 5, του άρθρου 14 του παρόντος.

4. Οι αποφάσεις των προηγούμενων παραγράφων για τον περιορισμό, τη διακοπή παροχής ή την άρνηση παροχής των υλικών συνθηκών και υπηρεσιών υποδοχής λαμβάνονται σε ατομική, αντικειμενική και αμερόληπτη βάση και αιτιολογούνται ειδικώς. Οι αποφάσεις πρέπει να βασίζονται στην ειδική κατάσταση του συγκεκριμένου προσώπου, ιδίως όσον αφορά τα πρόσωπα που χρήζουν ειδικών συνθηκών υποδοχής, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, μέχρι δε την έκδοσή τους δεν περιορίζεται και δεν διακόπτεται η παροχή των υλικών συνθηκών υποδοχής. Οι υλικές αυτές συνθήκες υποδοχής περιορίζονται ή διακόπτονται κατά το μέτρο που τούτο προβλέπεται ρητά στην οικεία απόφαση. Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται η πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΥΑΛΩΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 16

(Άρθρα 21 και 22 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Γενικά

1. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' περί των συνθηκών υποδοχής, οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας λαμβάνουν υπόψη τους την ειδική κατάσταση των ευάλωτων προσώπων, όπως, οι ανήλικοι, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, τα άτομα με αναπηρία ή ανίατη ή σοβαρή ασθένεια, οι ηλικιωμένοι, οι γυναίκες σε κύηση ή λοχεία, οι μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα τέκνα, τα θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλης σοβαρής μορφής ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας ή εκμετάλλευσης, πρόσωπα με σύνδρομο μετατραυματικής διαταραχής, ιδίως επιζήσαντες και συγγενείς θυμάτων ναυαγίων και τα θύματα εμπορίας ανθρώπων.

2. Εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας οι Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας εκτιμούν κατά πόσο ο αιτών ανήκει σε μία από τις κατηγορίες που χρήζει ειδικών συνθηκών υποδοχής και τη φύση των σχετικών αναγκών. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζουν ότι αιτούντες που ανήκουν σε μία από τις παραπάνω ευάλωτες ομάδες, θα τύχουν των ειδικών συνθηκών υποδοχής, ακόμα και αν οι ανάγκες καταστούν εμφανείς σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας. Επιπλέον, λαμβάνουν υπόψη τους τις ειδικές ανάγκες υποδοχής καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας και μεριμνούν για την κατάλληλη παρακολούθηση της κατάστασής τους.

Άρθρο 17

(Άρθρο 23 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Ανήλικοι

1. Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των κατά περίπτωση αρμόδιων δημόσιων Αρχών κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας διασφαλίζουν στους ανήλικους επίπεδο διαβίωσης επαρκές για τη σωματική, ψυχική, διανοητική, ηθική και κοινωνική ανάπτυξή τους. Για την εκτίμησή του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού λαμβάνονται υπόψη ιδίως οι δυνατότητες επανένωσης της οικογένειας, η ποιότητα ζωής και η κοινωνική ανάπτυξη του ανηλίκου, ζητήματα ασφάλειας και προστασίας, ιδίως αν υπάρχει κίνδυνος να καταστεί ο ανήλικος θύμα εμπορίας ανθρώπων, και οι απόψεις του ανηλίκου ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά του.

2. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας, εξασφαλίζουν την πρόσβαση ανηλίκων που είναι θύματα κάθε μορφής κακοποίησης, αμέλειας, εκμετάλλευσης, βασανιστηρίων ή σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή ενόπλων συγκρούσεων σε υπηρεσίες

αποκατάστασης και εξασφαλίζουν την παροχή σ' αυτούς της κατάλληλης ψυχολογικής φροντίδας και εξειδικευμένης θεραπείας, εφόσον τούτο απαιτείται.

3. Οι αρμόδιες Αρχές μεριμνούν ώστε οι ανήλικοι να έχουν πρόσβαση σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των παιχνιδιών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με την ηλικία τους, εντός των κέντρων φιλοξενίας, καθώς και σε δραστηριότητες ανοικτού χώρου.

4. Με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι ανήλικοι να διαμένουν μαζί με τα πρόσωπα που ασκούν τη γονική τους μέριμνα ή έχουν την ευθύνη για τη φροντίδα τους σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

Άρθρο 18
(Άρθρο 24 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)
Ασυνόδευτοι ανήλικοι

1. Οι αρμόδιες Αρχές προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων λαμβάνουν αμέσως τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ανηλίκων, προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων τους, καθώς και η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν. Προς τούτο όλες οι δημόσιες Αρχές και κάθε τρίτος, που ενημερώνεται με οποιονδήποτε τρόπο για την άφιξη ή την παρουσία ασυνόδευτου ανηλίκου, ενημερώνουν αμελλητί το Τμήμα Προστασίας Ευπαθών Ομάδων, Προσφύγων-Αιτούντων Άσυλο της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας. Το τελευταίο προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για το διορισμό επιτρόπου μέσω του καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιου Εισαγγελέα. Ο ασυνόδευτος ανήλικος ενημερώνεται αμέσως για τον ορισμό επιτρόπου. Ο επίτροπος ασκεί τα καθήκοντά του με σκοπό τη διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος και της συνολικής ευημερίας του παιδιού. Το πρόσωπο που ενεργεί ως επίτροπος αντικαθίσταται μόνο εφόσον απαιτείται. Τα πρόσωπα, τα συμφέροντα των οποίων συγκρούονται ή θα μπορούσαν ενδεχομένως να συγκρουσθούν με τα συμφέροντα του ασυνόδευτου ανηλίκου δεν μπορούν να ορισθούν ως επίτροποι. Οι αρμόδιες Αρχές προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων πραγματοποιούν σε τακτική βάση αξιολόγηση της καταλληλότητας των επιτρόπων, καθώς και της διαθεσιμότητας των αναγκαίων μέσων για την εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ανηλίκων.

2. Στην περίπτωση ασυνόδευτων ανηλίκων, και για όσο διαρκεί η παραμονή τους στη χώρα, οι αρμόδιες Αρχές προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων, μεριμνούν :

α. για τη στέγασή των ασυνόδευτων ανηλίκων μαζί με ενήλικους συγγενείς, για την εξεύρεση αναδόχου οικογένειας, για τη διαμονή σε ειδικά κέντρα φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, ή σε κέντρα φιλοξενίας, εφόσον υπάρχουν κατάλληλα διαμορφωμένοι προς τούτο χώροι, και πάντα με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού,

β. για την από κοινού στέγαση και συμβίωση των αδελφών, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, την ωριμότητά και γενικά το συμφέρον κάθε ανηλίκου,

γ. ώστε οι μεταβολές τόπου διαμονής των ασυνόδευτων ανηλίκων να περιορίζονται στο ελάχιστο.

3. Οι αρμόδιες Αρχές προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων δύνανται, κατ' εξαίρεση, να τοποθετούν ασυνόδευτους ανηλικούς ηλικίας 16 ετών και άνω σε κέντρα φιλοξενίας για ενηλικούς αιτούντες, εάν αυτό είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος.

4. Οι αρμόδιες αρχές προστασίας ασυνόδευτων αναζητούν τα μέλη της οικογένειας του ασυνόδευτου ανηλικού, εν ανάγκη με τη βοήθεια διεθνών ή άλλων σχετικών οργανώσεων, το συντομότερο δυνατόν αφότου υποβληθεί αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, προστατεύοντας παράλληλα το βέλτιστο συμφέρον του. Σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος να απειληθεί η ζωή ή η ακεραιότητα του ανηλικού ή των στενών συγγενών του, ιδίως αν αυτοί διαμένουν στη χώρα καταγωγής, η συλλογή, επεξεργασία και διαβίβαση των πληροφοριών που αφορούν τα εν λόγω πρόσωπα γίνεται εμπιστευτικά, ώστε να μη διακυβεύεται η ασφάλειά τους. Σε περίπτωση μη υποβολής ή τελεσίδικης απόρριψης αιτήματος διεθνούς προστασίας, εφαρμόζονται οι διατάξεις του κεφαλαίου Γ' του ν. 3907/2011 και ιδίως του άρθρου 25. Πριν τη λήψη δε απόφασης επιστροφής οι αρμόδιες αρχές προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων μεριμνούν με βάση το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού για την τυχόν εφαρμογή των περιπτώσεων α, β και δ της παραγράφου 2 του άρθρου 19Α του ν. 4251/2014, όπως προστέθηκε με την παράγραφο 25 του άρθρου 8 του ν. 4332/2015.

5. Το προσωπικό που ασχολείται με υποθέσεις ασυνόδευτων ανηλίκων πρέπει να διαθέτει και να λαμβάνει συνεχώς κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ανάγκες των ανηλίκων. Το προσωπικό αυτό έχει καθήκον εχεμύθειας για τα προσωπικά δεδομένα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

Άρθρο 19

(Άρθρο 25 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Θύματα βασανιστηρίων και βίας

1. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας διασφαλίζουν ότι θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας λαμβάνουν την αναγκαία περίθαλψη των τραυμάτων που προκάλεσαν οι προαναφερόμενες πράξεις, ιδίως πρόσβαση σε κατάλληλη ιατρική και ψυχολογική θεραπεία ή φροντίδα.

2. Το προσωπικό που ασχολείται με υποθέσεις θυμάτων βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας, διαθέτει και συνεχίζει να λαμβάνει κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ανάγκες αυτών και έχει καθήκον εχεμύθειας για τα προσωπικά δεδομένα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

3. Σε περίπτωση εντοπισμού θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, οι αρμόδιες Αρχές ενημερώνουν το Εθνικό Σύστημα Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 4198/2013 (Α' 215).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Άρθρο 20

(Άρθρο 26 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Προσφυγές και δωρεάν νομική συνδρομή

1. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να ασκήσουν αίτηση θεραπείας ή ιεραρχική προσφυγή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 2690/1999 (Α' 45), κατά της απόφασης που περιορίζει ή διακόπτει την παροχή των συνθηκών υποδοχής κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 του παρόντος, καθώς και κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του παρόντος.
2. Κατά της απορριπτικής απόφασης που εκδίδεται επί της ανωτέρω προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει αίτηση ακυρώσεως σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 του Ν.3068/2002 (ΦΕΚ Α'-274).
3. Σε περίπτωση προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, οι αιτούντες λαμβάνουν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των διατάξεων του ν. 3226/2004, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄- ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 21

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το π.δ. 220/2007 (Α' 251) καθώς και κάθε άλλη, γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Άρθρο 22

Έναρξη ισχύος

.....